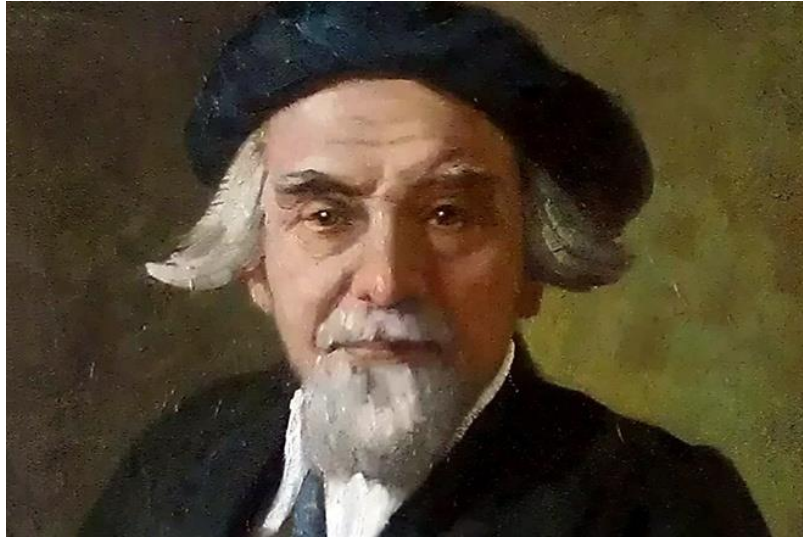

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ІСТОРІЇ БІЛОРУСІ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

“ВОСЬМІ БЕРДЯЄВСЬКІ ЧИТАННЯ”

1 червня 2020 року

Біла Церква

2020

с. 100]. .Поэтому унию 1569 г. и связанные с ней события М. Довнар-Запольский назвал насилием и «актом величайшей несправедливости, которую допустил братский народ».

При этом Ученый подчеркивал, что в заключении новой унии с Польшей была заинтересована часть шляхты ВКЛ, особенно с украинских земель. Они были заинтересованы в получении таких же вольностей, которыми обладала польская шляхта. Именно с их согласия произошло присоединение к Польше еще перед подписанием унии земель ВКЛ, а именно, Волыни, Подляшья и Киевской земли.

То, что Волынские и подляшские послы довольно охотно присягнули короне, исследователь назвал предательством идеи самостоятельности западнорусского государства. От этой измены украинская шляхта ничего не выиграла, так как лучшие земли южной Украины были захвачены польскими господами, а внесенная ими религиозная смута привела к казацким войнам. «Потомки украинцев были жестоко наказаны за измену их родителей» [2, с. 101]. М.В. Довнар-Запольский подчеркивал, что Люблинская уния имела в целом отрицательные последствия для будущего как ВКЛ так и Польши и не только не усилила новое государство, но и ослабило его, создав условия для национальных и религиозных противоречий, которые создали условия для последующей гибели Речи Посполитой.

Таким образом, М.В. Довнар-Запольский давал в целом отрицательную характеристику униям ВКЛ и Польши. Они привели к тому, что шляхта ВКЛ постепенно начала постепенно усваивать польские традиции, усваивать польский язык и польскую культуру. Все это придавало социально-экономической борьбе в Беларуси и Украине национально-религиозный характер. Именно этот аспект и использовала в конце концов Россия, вмешавшись во внутривосточную борьбу в Речи Посполитой и присоединив белорусские и украинские земли к своей империи.

Литература

1. Довнар-Запольский М.В. Польско-литовская уния на сеймах до 1569 г. // Древности. Труды славянской комиссии Императорского Московского археологического общества. – Т. 2. – Москва, 1898. – С. 124-168.
2. Доўнар-Запольскі М.В. Гісторыя Беларусі. Мінск: Беларуская энцыклапедыя, 1994. – 510 с.

УДК 340

Росавицький О. О., старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

НАРОДНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТІЇ

Однією з основних ознак демократичної держави є наявність народного суверенітету у процесі здійснення державної влади. Згідно з теорією держави і права та інцеклопедичними довідниками під поняттям «народний суверенітет» розуміють це принцип, згідно з яким народу належить вся суверенна повнота влади на території країни, право самому вирішувати

свою долю – безпосередньо чи через представницькі органи, брати участь у реалізації політики своєї держави, контролювати діяльність органів державної влади [1].

Суверенна воля народу може бути виражена в двох основних формах:

- безпосередньо: шляхом референдуму, чи шляхом вільних виборів органів державної влади (Президента, парламенту, органів місцевої влади), та
- у представницьких формах.

Представницька демократія – здійснення народом влади через виборні установи, які представляють громадян і наділені виключним правом приймати закони. Представницькі органи (парламенти, виборні органи місцевого самоврядування) наділяються правом вирішення найбільш важливих питань життя народу (оголошення війни, прийняття бюджету, введення надзвичайного та воєнного стану, вирішення територіальних спорів та ін). Конституції у різних країнах наділяють представницькі органи різними повноваженнями, але обов'язковими і найважливішими серед них є функції законодавчої влади і прийняття бюджету.

Представницькі органи не обов'язково покликані безпосередньо контролювати виконавчу владу – це визнається лише у державах з парламентською формою правління, але при будь-якій системі дані органи все ж наділяються окремими конституційними повноваженнями в цій галузі. Ефективність діяльності представницьких органів у великій, якщо не вирішальній, мірі залежить від співпраці з виконавчою владою. Інша не менш важлива умова – незалежність представницького установи у межах своїх повноважень, відсутність конкуруючої законодавчої влади, невтручання виконавчої влади в прерогативи представницьких установ.

В Україні представницька демократія забезпечується виборами Президента України, виборами до Верховної ради України та до органів місцевого самоврядування. На кожному рівні представницькі установи володіють певними повноваженнями, які покликані виключати можливість втручання в їхню діяльність. Так, стаття 6 Конституції України, закріплює принцип поділу влади, за яким державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову, визначаючи при цьому і відповідні види органів у системі органів державної влади України: органи законодавчої, виконавчої та судової влади.

Одним із показників існування демократії в країні є так званий «індекс демократії». Згідно з даними інформаційного агентства «Апостроф», видання «The Economist» опублікувало свій щорічний рейтинг індексу демократії за підсумками 2019 року. Україна посіла у цьому рейтингу 78 місце, піднявшись на 6 позицій порівняно із 2018 роком. Загалом у рейтингу представлені 167 країн, 164 з яких є членами ООН. Лідерами у рейтингу стали Норвегія, Ісландія, Швеція, Нова Зеландія і Фінляндія, які за багатьма показниками набирають 10 балів.

І як висновок, хотів би зауважити, що демократія не створюється в один час, не копіюється за зовнішнім зразком. Необхідно, щоб суспільство країни в своїй більшості було готове до використання демократичних механізмів. Щоб населення країни відчуло себе громадянами, та було б готове на регулярній основі витратити свою увагу, свій час, свої зусилля на участь в процесі управління державою, а представники влади зрозуміли б, що їх власний достаток формується з податків, що сплачують громадяни країни. Іншими словами, демократія працює там, де люди готові в неї щось вкладати а влада не лише репрезентує себе «службою народу», а і дійсно робить спроби такою бути.

Джерела

1. Інформаційний ресурс: <https://uk.wikipedia.org/Народний суверенітет>
2. Інформаційний ресурс: https://24tv.ua/indeks_demokratiyi_za_versiyeyu_the_economist_yake_mistse_u_reytingu_posila_ukrayina_n1267756

УДК 316.752

Ордіна Л. Л., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

larisaordina@ukr.net

АКТУАЛІЗАЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Рівень суб'єктивності демократичних цінностей є показником особистісно-професійної розвиненості здобувачів вищої освіти і викладачів, їх загальної культури як ступеня реалізації ідеально ціннісного, трансформації потенційного в актуальне. Освіта – це універсальне право людини. Вона також виступає засобом до реалізації інших прав особистості, інструментом, який створює можливості для соціального та економічного розвитку.

Свобода як демократична цінність виступає першою ознакою буттєвої оформленості особистості. Свобода покладає межу власне особистісного буття і виявляє себе як фундаментальний спосіб його ствердження.

Демократія являє собою сукупність принципів і практичних заходів, що захищають свободу людини. Демократія - це інституціоналізація (введення в законні рамки) свободи. Вільна випадковість, вільне поривання, на думку Х. Ортега-і-Гассета, - вихідні ознаки життя – і біологічного, і соціального. «Життя перемогло на планеті не тому, що спиралося на необхідність, а тому, що потопило, розчинило її в багатстві можливостей, дозволило будь-якій із них у випадку краху стати містком до перемоги іншої» [1, 43]. Тому прояв свободи людини потрібно шукати не в його окремих матеріальних діях, а і у всій соціальній дії, в самій сутності людини. Свобода людини може бути представлена у двох визначеннях – перше представляє знання і активне використання закономірностей, що визначають сутність речей або процесів, на які направлена діяльність людини; друге – це існуюча потреба духу, що визначає цю діяльність, і на нашу думку, складає основу свободи людини загалом. Історично вищі заклади освіти створювались як осередки свободи думки і слова, скарбниці національної культури, як інтелектуальні центри, що «вимагає очевидних передумов: відповідного академічного клімату та атмосфери» [2].

Таким чином, свобода як базова демократична цінність наповнює життя людини змістом, мотивує до реалізації суб'єктів освітнього простору своїх особистісних і соціальних запитів, перетворює її в об'єкт, який виконує умови повноцінного життя заради особливої форми щастя. Необхідно відзначити, що у розвитку свободи як демократичного феномена важливе значення має не тільки збільшення об'єму самої свободи, а і формування у людини ціннісного відношення до неї, тобто через володіння свободою, індивід усвідомлює себе особистістю.

ЗМІСТ

Koval V. U. The role of the national organization at the social adaptation of belarusians in Czechoslovakia (1920–1930th)	3
Крючек П. С. Унии между Великим княжеством Литовским и Королевством Польским в трудах М.В. Довнар-Запольского	5
Росавицький О. О. Народний суверенитет та його вплив на формування демократії	7
Ордіна Л. Л. Актуалізація демократичних цінностей у формуванні студентської молоді	9
Хахула Б. В. Особливості формування лідера у науці	11
Хахула Л. П. Філософські підходи щодо удосконалення напрямів комунікаційної політики організації	14
Токмань Г. Л. Національне у праці «Доля Росії» Миколи Бердяєва і романі «Червоне і зелене» Айріс Мердок	17
Шумські І. І. Уплыў неакансерватыўнай палітыкі Р. Рэйгана на тэндэнцыі амерыканскай культуры	20
Самойленко Л. Я. Особливості антикризового публічного управління на місцевому рівні	23
Овчаренко А. О. Методи та програми штучного інтелекту	25
Мельник О. Г. Спільна сільськогосподарська політика в ЄС – досвід для ефективного моніторингу земель в Україні	29
Макарчук В. В. Особливості розвитку земельних відносин на початку ХХ ст. в Україні	30
Ткаченко О. В., Савчук О. В. Штучний інтелект у сільському господарстві	33
Ищенко М. П. Актуалізація проблем філософії науки і техніки як напряму філософських досліджень	35
Будугай О. Д., Будугай А. О. Художнє змалювання екзистенційного стану самотності жінки-поетеси	